

.....
การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส

Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities: Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS)

ธารินี อินทรนันท์¹ สันตัต ทองรินทร์² และ มณวิภา วงรุกริระ³

Tharinee Intaranan¹, Santat Thongrin² and Monvipa Wongrujirat³

^{1,2,3}สาขาบริหารกิจการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Media Management, Communication Arts, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

¹E-mail: Tharineeci@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4429-3090>

²E-mail: Santat.Tho@stou.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3673-7840>

³E-mail: monwipa.won@stou.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1992-0451>

Received 12/01/2023

Revised 30/01/2023

Accepted 31/01/2023

บทคัดย่อ

ปัจจุบันประเทศไทยยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับคนพิการทางการเห็นไม่มากนัก เห็นได้จากการเข้าถึงสวัสดิการต่าง ๆ ของคนพิการที่ยังคงไม่สามารถทำให้เท่าเทียมกับคนทั่วไปได้ เช่น การเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ยังคงมีข้อจำกัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มคนเหล่านี้ยังคงถูกละเลยและขาดการสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายในยุคปัจจุบัน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาแนวคิดวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส (2) ศึกษากลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหาข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส และ (3) เป็นแนวทางการพัฒนาการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาละคร จำนวน 2 ตอน และการเล่าเรื่องข้ามสื่อ จำนวน 18 ชิ้นงาน และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตละครและการเล่าเรื่องของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ของไทยพีบีเอส จำนวน 5 คน และผู้ชมทั่วไปละครในโครงการ Drama for All เรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ของไทยพีบีเอส รวมจำนวน 5 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์เนื้อหาและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่เนื้อหาและการสรุปความ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า (1) แนวคิดวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อของละครดังกล่าว เน้นออกแบบละครในสื่อหลักให้มีคุณภาพก่อนสื่ออื่น และผู้ผลิตสื่อต้องมีความเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด (2) กลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหาข้ามสื่อของละครดังกล่าว แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ กระบวนการก่อนการสร้างสรรคสื่อ คือ ต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนพิการ ผู้ผลิตต้องชมละครทั้งเรื่องเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างละเอียด

[257]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันตัต ทองรินทร์ และ มณวิภา วงรุกริระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujirat, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

จากนั้นคัดเลือกประเด็นที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็นและเป็นประโยชน์ต่อสังคม แล้วจึงวางแผนการเผยแพร่สื่อตามช่วงเวลาที่เหมาะสม ส่วนขั้นตอนการผลิตสื่อจะเริ่มต้นจากการออกแบบวิธีการ ออกแบบเนื้อเรื่อง แล้วจึงค่อยวางแผน ในการเอาส่วนของเนื้อเรื่องมาใช้ในการส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการต่อไปเป็นคลิปสั้น ๆ โดยเน้นการใช้ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้หรืออธิบายเพิ่มเติมเพื่อขยายความ โดยการออกแบบสื่อต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละแพลตฟอร์ม รวมถึงเลือกใช้ภาพ และตัวหนังสือเด่น ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจ ส่วนกระบวนการหลังการผลิตสื่อ จะเน้นการเผยแพร่เป็นคลิปวิดีโอเป็นหลัก โดยเน้นเผยแพร่ผ่าน Facebook และ YouTube (3) แนวทางการพัฒนาการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น คือ การให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรวางแผนร่วมตั้งแต่ต้นทาง โดยควรออกแบบเนื้อหาให้ดีและถูกต้องตั้งแต่บทย่อย รวมไปถึงการเล่าเรื่องแบบ Transmedia ไว้ทั้งหมดตั้งแต่ต้น รวมไปถึงควรมีสื่ออำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ผู้ผลิตสื่อควรรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการที่ถูกต้อง และควรทำให้ผู้ชมทั่วไปได้ประโยชน์ ไม่ควรนำเสนอแบบยึดเยียดความเข้าใจ ควรทำให้คนคุ้นเคยกับความหลากหลาย และควรสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้คนพิการ ในข้อเท็จจริงตามยุคสมัยใหม่ มีการขยายความเล่าเรื่องข้ามสื่อออกไปให้มากกว่าเนื้อหาของละคร โดยเน้นสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นความรู้ทั้งกับคนพิการทางการเห็นและคนทั่วไป นำเสนอในรูปแบบ Entertainment นอกเหนือจากนี้ ยังควรสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้คนกลุ่มอื่นในสังคม เพราะมีความแตกต่างหลากหลาย อีกทั้งยังควรขยายแพลตฟอร์มการเล่าเรื่องข้ามสื่อมากกว่าสื่อออนไลน์

คำสำคัญ: การเล่าเรื่องข้ามสื่อ; คนพิการทางการเห็น; Drama for All; ไทยพีบีเอส; สื่อสาธารณะ; สื่อใหม่

Abstract

At present, Thailand still has limited knowledge and understanding of living with visually impaired people. It can be seen from the access to various welfare of the disabled that cannot be equalized with the general public, for example, access to various media is still limited. This shows that these groups are still being neglected and lack an understanding of coexistence in diverse societies today. The objectives of this research were 1) to study the concept of transmedia storytelling for empathy of visually-impaired person from the drama in the 'Drama for All' Project named 'Journey of Memories' from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS); 2) to study the strategies applied in transmedia storytelling for empathy visually-impaired person from the drama in 'Drama for All' Project named 'Journey of Memories' from Thai PBS; and 3) to explore the development of transmedia storytelling for empathy visually-impaired person. This qualitative research study aimed to analyze drama contents and compositions in two episodes and 18 transmedia storytelling including in-depth interviews with 5 producers and 5 audiences of the 'Drama for All' Project named 'Journey of Memories' from Thai PBS. The research instruments used in this study were content analysis forms and interview forms.

[258]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองรินทร์ และ มนวิภา วงจรูญ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujir, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

.....

The collected data were analyzed by contents categorizing and summarizing. The findings showed that 1) the concept of transmedia storytelling highlighted the design of quality mainstream media before other media and the producers had to understand all the contents. 2) the strategies used in creating this transmedia drama were divided into 3 stages. The pre-production process was to build an understanding of disabled people. The producers had to watch the whole drama to get a depth understanding of the script and then selected the points that are able to create an understanding of the people with visual impairment and benefit society. Planning a suitable time for media publications needs to be a concern as well. The media production process started with designing the process, designing scripts, and then planning to imply the understanding of the disabled people in the drama scripts using short video clips instructed by experts to provide insight and more knowledge. The media design had to be concerned with the suitability of each platform including the selection of images and outstanding letters to draw attention. The post-production process concentrated on video broadcasting via Facebook and YouTube. 3) the development of transmedia storytelling for the empathetic visually-impaired person was to involve all the practitioners to plan from the beginning of the process. Initially, the contents need to be well-designed and correct not only the scripts but also the transmedia storytelling and media facilities for disabled people need to be included. The producers need to learn the correct information about disabled people. The producers were suggested to broaden the transmedia storytelling apart from the drama scripts by creating an understanding of daily routines as a source of knowledge to visually-impaired people and ordinary people, moreover, other audiences should get the benefits from watching this specific drama. Forcing ordinary audiences to understand should be avoided, on the contrary, getting the audiences to acquaint with diversity and establishing a new image for the disabled person need to be done according to the modern era. It was also suggested that Entertainment should be used for presenting. Apart from this, communication for understanding among the ordinary audiences should be concerned too since there is various diversity in society. In addition, the platforms using transmedia storytelling should be used more than online media platforms.

Keywords: Transmedia; Disability; Drama for All; Thai PBS; New Media; Public Media

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับคนพิการทางการเห็นไม่มากนัก เนื่องจากยังไม่มีสื่อที่สะท้อนเกี่ยวกับชีวิตของคนพิการทางการเห็นที่น่าสนใจมากเพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจ

[259]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัต ทองรินทร์ และ มนวิภา วงจรูญ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujir, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

ให้กับประชาชน อย่างไรก็ตาม สื่อในสังคมไทยก็มีความพยายามในการขับเคลื่อนเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนพิการทางการเห็นมาโดยตลอด ตัวอย่างที่ชัดเจนในเรื่องของความพยายามจะสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับคนพิการทางการเห็น และสร้างความเข้าใจของคนพิการทางการเห็นให้แก่สังคม คือ ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงหรือรับรู้ และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ (ราชกิจจานุเบกษา. 2563)

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลของเว็บไซต์ Decode.plus ได้มีการสัมภาษณ์ผู้พิการทางสายตาเกี่ยวกับผลการดำเนินงานเรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ ปรากฏว่า ในปัจจุบันยังไม่สามารถผลักดันให้แต่ละช่องสถานีเกิดการผลิต AD ได้ตามสัดส่วนเวลาที่ กสทช.ได้กำหนดไว้ จนทำให้เกิดการเลื่อนและผ่อนผันการบังคับใช้กฎหมายนี้มาหลายต่อหลายครั้ง แม้กระทั่งไทยพีบีเอสซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์สาธารณะซึ่งมีนโยบายค่อนข้างสอดคล้องกับภาครัฐ ปัจจุบันยังมีขอบเขตของการให้บริการ AD ได้เพียงบางรายการ รวมทั้งช่วงเวลาในการออกอากาศยังไม่สอดคล้องกับการรับชมของผู้พิการทางสายตา จนทำให้พวกเขาเลือกที่จะเปิดรับสื่อออนไลน์มากกว่า (Decode, 2021)

จากกรณีข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม้จะมีความพยายามที่จะผลักดันให้เกิดการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้นั้นอาจหมายถึงความตระหนักหรือความเข้าใจที่มีต่อคนพิการในสังคมไทยอาจยังไม่มากเพียงพอ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการให้คนทั่วไปได้รับรู้ ซึ่งองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) หรือ ไทยพีบีเอส สื่อสาธารณะของไทยก็ได้มีการจัดทำละครในโครงการ Drama for All ซึ่งประสงค์ที่จะจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสื่อให้แก่คนพิการทุกประเภท แต่ที่น่าสนใจของโครงการนี้ในงานวิจัยชิ้นนี้ก็คือ มีการจัดทำละครที่มีเนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตของคนพิการทางการเห็น 1 เรื่อง คือเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ซึ่งทางไทยพีบีเอสก็ได้มีการหยิบเอาประเด็นความรู้เรื่องการปฏิบัติตนต่อคนพิการทางการเห็นจากในละครมาเล่าข้ามสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการข้ามสื่อแบบ Cross media คือ การผลิตสื่อหนึ่งเรื่อง แล้วนำเสนอเผยแพร่ออกไปในหลายช่องทาง (One Story in Many Platforms) และการสร้างโลกของการเล่าเรื่องแบบ Transmedia คือ การผลิตสื่อหลายเรื่อง แล้วขยายการนำเสนอไปหลายช่องทาง เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็น ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหาที่สำคัญในยุคดิจิทัล และสื่อคอนเวอร์เจนท์ ด้วยเหตุผลที่กระบวนการสื่อสารเป็น การออกแบบการเล่าเรื่อง การใช้สื่อ และการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้รับสารเพื่อให้เกิดการเดินทางไปยังเนื้อหาจำนวนมากที่สร้างขึ้นอย่างมีแกนเรื่องเชื่อมโยงกัน โดยกระบวนการรับสื่อประเภทต่าง ๆ เลือกจากเป้าหมายการสื่อสารเพื่อให้เกิดกระบวนการ “รู้สึก” ไปสู่ “การคิด” และกระตุ้นไปถึงการ “ลงมือทำ” ตามเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดผลจากกระบวนการสื่อสาร (สกุลศรี ศรีสารคาม, 2565) และจากการทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารข้ามสื่อต่าง ๆ อาทิ เรื่อง “กระบวนการคิดสร้างสรรค์การเล่าเรื่องข้ามสื่อใน

[260]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองรินทร์ และ มนวิภา วรจุระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujir, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

รายการเดอะแมสซิงเกอร์” ของ จิตรศักดิ์ ก้อนพรหม และ ชนัญสรุ อรณพ ณ อยู่ธยา (2562), เรื่อง “การเล่าเรื่องข้ามสื่อในยุคดิจิทัล กรณีศึกษาซีรีส์เรื่อง ไดอารี่ตุ๊ดซี่ส์” ของ ธรินทร์วัชร ตางาม (2559) และเรื่อง “เลิฟซิกเดอะซีรีส์: การสร้างความผูกพันของกลุ่มแฟนผ่านการเล่าเรื่องข้ามสื่อในบริบทชายรักชาย” ของ ศักย์ศรณ์ ศรีประสงค์ (2558) พบว่า การสื่อสารข้ามสื่อสามารถสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ให้แก่กลุ่มผู้ชมได้อย่างทรงพลัง เพราะสามารถกระจายข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง อีกทั้งยังสามารถสร้างการมีส่วนร่วมให้กับผู้รับสารได้มาก สามารถสร้างความผูกพันกับกลุ่มแฟนได้ จนมีการนำไปขยายต่อเติมเรื่องราวอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งนำไปสู่การสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้แก่สังคมได้ด้วย อย่างไรก็ตาม งานวิจัยทุกเรื่องข้างต้น มุ่งเน้นศึกษาการเล่าเรื่องข้ามสื่อทั้งในแง่ของกระบวนการ และรูปแบบการเล่าเรื่องข้ามสื่อในประเด็นของละคร หรือ ซีรีส์ ที่เป็นรายการเนื้อหาที่สร้างความบันเทิงทั่วไป และมุ่งศึกษาวิธีขยายฐานผู้ชมเป็นสำคัญ ซึ่งยังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่าเรื่องข้ามสื่อ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็น

จึงเห็นสมควรที่จะดำเนินงานวิจัยเรื่อง “การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส” ในแพลตฟอร์ม Facebook YouTube และ TikTok ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่ไทยพีบีเอสมีการนำเสนออย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับการสร้างความเข้าใจต่อคนพิการทางการเห็น ซึ่งช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าใจคนพิการทางการเห็นได้มากยิ่งขึ้น อันจะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการสื่อโทรทัศน์และผู้ประกอบการสื่อโทรทัศน์ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การสร้างสรรค์เนื้อหาข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลภายในกรอบแนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่อ และกลยุทธ์การสร้างสรรค์เนื้อหาสื่อเพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น

[261]

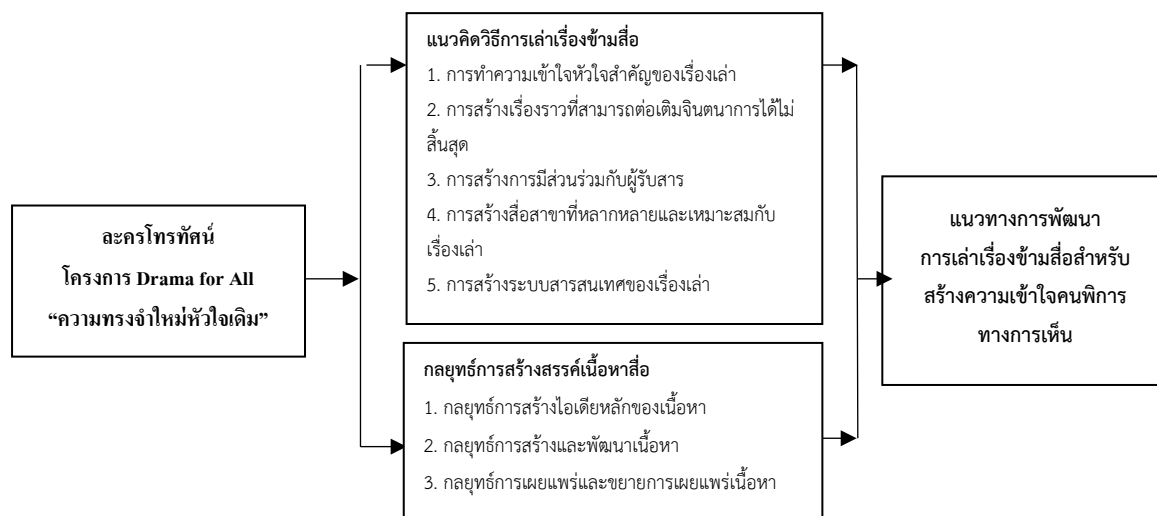
Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันตติ ทองรินทร์ และ มนวิภา วงจรจิระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujirat, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาการเล่าเรื่องข้ามสื่อและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. **วิธีดำเนินการวิจัย** ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนรอบด้านเรื่องการเล่าเรื่องข้ามสื่อละครโทรทัศน์ในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เนื้อหาจากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลออนไลน์ และออฟไลน์ เกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอการเล่าเรื่องข้ามสื่อ ละครโทรทัศน์ในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส ที่เผยแพร่ระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม – 13 กันยายน 2564 ในแพลตฟอร์มออนไลน์ตามขอบเขต คือ Facebook YouTube และ TikTok ของสื่อจากแบรนด์ Thai PBS เท่านั้น ได้แก่ Facebook Fan page Thai PBS, Facebook Fan page VIPA (แบรนด์ของแพลตฟอร์มสตรีมมิงของไทยพีบีเอส หรือ OTTของไทยพีบีเอส), Facebook Fan page ละครไทยพีบีเอส, YouTube ช่อง Thai PBS, YouTube ช่อง VIPA และ TikTok ช่อง Thai PBS

1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์และการผลิตละครโทรทัศน์ในโครงการ Drama for All เรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม”ของไทยพีบีเอส จำนวน 5 คน และผู้ชมทั่วไป ที่ชมละครในโครงการ Drama for All เรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม”ของไทยพีบีเอส จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ชมผู้ฟังรายการของไทยพีบีเอสเป็นประจำ และบางท่านเป็นคนพิการทางการเห็น ซึ่งจะสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานการเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นได้เป็นอย่างดี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เนื้อหา และ 2) แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ผ่านแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่อ แนวคิดการเล่าเรื่อง และแนวคิดเกี่ยวกับสื่อใหม่

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูล เก็บรวบรวมโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักและการวิเคราะห์เนื้อหาการเล่าเรื่องข้ามสื่อในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส ระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม 2565 ผ่านทางโทรศัพท์และทางออนไลน์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยที่วางไว้ โดยเครื่องมือที่ใช้มีการสร้างกรอบในการวิเคราะห์เนื้อหาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ และเพื่อให้ข้อมูลมีความแม่นยำ น่าเชื่อถือ และป้องกันความผิดพลาด ได้มีการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลโดยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulate)

ผลการวิจัย

การวิจัย การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส มีดังนี้

1.1 เน้นออกแบบละครในสื่อหลักให้มีคุณภาพก่อนสื่ออื่น ๆ ทั้งในแง่ของข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และเนื้อหาที่ครอบคลุมประโยชน์ในการใช้ชีวิตประจำวัน

1.2 ผู้ผลิตสื่อสำหรับการเล่าเรื่องข้ามสื่อต้องทำความเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดก่อน โดยการคัดเลือกประเด็นที่มีประโยชน์ต่อผู้ชมและสังคม และวางแผนนำเสนอเกร็ดความรู้จากละคร เพื่อนำไปออกแบบการเล่าเรื่องข้ามสื่อ และให้ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นต่าง ๆ ขยายความ

2. กลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหาข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอสแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนตามกระบวนการผลิต ดังนี้

2.1 กระบวนการก่อนการสร้างสรรคสื่อเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องคนพิการในแต่ละแพลตฟอร์ม

2.1.1 การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็นให้แก่ผู้ผลิตสื่อ ถือเป็นส่วนสำคัญของการออกแบบเนื้อหา หรือการผลิตสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจให้แก่คนพิการ

2.1.2 ผู้ผลิตสื่อต้องชมละครทั้งเรื่องเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องอย่างละเอียดก่อน เนื่องจากองค์กรมีการแบ่งหน้าที่การดำเนินงานกันอย่างชัดเจน ผู้ผลิตสื่อจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดอย่างถ่องแท้เสียก่อน

[263]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันตติ ทองกรินทร์ และ มนวิภา วรจุจระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujiratt, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

2.1.3 คัดเลือกประเด็นที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการทางการเห็นและเป็นประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะเป็นสำคัญ

2.1.4 วางแผนการเผยแพร่สื่อตามช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยการปล่อยไฮไลต์เพื่อชวนให้ผู้ชมติดตามต่อ เป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพื่อให้การเผยแพร่ถูกช่วง ถูกเวลา และเกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ขั้นตอนการผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องคนพิการในแต่ละแพลตฟอร์ม

2.2.1 ออกแบบวิธีการและเนื้อเรื่อง โดยหยิบเกร็ดความรู้จากละครดราม่าเรื่องข้ามสื่ออีกหนึ่ง โดยเน้นการใช้ผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้หรืออธิบายเพิ่มเติมเพื่อขยายความจากเนื้อเรื่องเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ชมได้ต่อยอดความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

2.2.2 ออกแบบสื่อโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละแพลตฟอร์ม และสร้างความสนใจ โดยการเลือกภาพเด่น ๆ และตัวหนังสือเด่น ๆ

2.2.3 การใช้เนื้อหาของละครที่มีคุณภาพมาขยายความโดยผู้เชี่ยวชาญ ช่วยสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ชมได้ชัดเจนขึ้น

2.2.4 กลวิธีการเล่าเรื่องใช้คำถามนำ การทิ้งระยะให้คิดตาม และเฉลยในภายหลัง เป็นเทคนิคที่ทำให้เรื่องที่ต้องการสื่อสารอยู่ในความทรงจำของผู้ชมได้ดี

2.2.56 นักแสดงนำเป็นที่รู้จักและมีคาแรคเตอร์ที่โดดเด่น ช่วยดึงดูดให้คนสนใจและอยากติดตามเรื่องราวได้เป็นอย่างดี

2.3 กระบวนการหลังการผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเรื่องคนพิการในแต่ละแพลตฟอร์ม

2.3.1 เน้นการเผยแพร่เป็นคลิปวิดีโอเป็นหลักในการกระจายเนื้อหา

2.3.2 เน้นเผยแพร่ผ่าน Facebook และ YouTube เป็นหลัก ไม่เน้นการเผยแพร่ใน TikTok

3. แนวทางการพัฒนาการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส ที่จะช่วยสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน มีดังนี้

แนวคิดวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อ: ควรเริ่มต้นตั้งแต่การให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องวางแผนร่วมตั้งแต่ต้นทาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันทั้งในแง่ของเนื้อหาและการผลิตสื่อออนไลน์ โดยควรออกแบบเนื้อหาให้ดีและถูกต้องตั้งแต่บทละคร เพราะเมื่อบทละครดีการนำไปต่อยอดหรือขยายความก็จะทำได้โดยง่าย ด้วยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการที่ถูกต้อง ทั้งในแง่ของทัศนคติ จริยธรรม และพฤติกรรม ที่ทันสมัย และควรออกแบบการเล่าเรื่องแบบ Transmedia ไว้ทั้งหมดตั้งแต่ต้น กำหนดกลุ่มเป้าหมาย และแพลตฟอร์มที่ตั้งใจนำเสนอ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนซึ่งจะส่งผลให้การสื่อสารสร้างประโยชน์ได้สูงสุด และควรมีสื่ออำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการด้วย ทั้งนี้ เพื่อคนพิการทุกประเภทอยากทราบข้อมูลด้วย เช่น คำบรรยายแทนเสียง และเสียงบรรยายภาพ รวมถึงช่องทางในการเข้าถึงสื่อ โดยอาจจัดเป็น Community เฉพาะสำหรับคนพิการ

[264]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองรินทร์ และ มนวิภา วรจุจระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujir, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

กลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหาข้ามสื่อ: ควรจัดทำออกมาในรูปแบบ Entertainment และควรผลิตสื่อตามลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมกับแต่ละแพลตฟอร์ม ทั้งรูปแบบแนวตั้ง แนวนอน ความละเอียดของภาพ รวมถึงระยะเวลาสั้นยาวของคลิป ควรผลิตแบบเฉพาะเจาะจงสำหรับแต่ละแพลตฟอร์ม ดังนี้

1. สื่อ Facebook: ในกรณีเป็นคลิปวิดีโอ ควรมีความยาว 3 นาทีขึ้นไป เนื่องจากแพลตฟอร์ม Facebook ผู้ชมมักจะเสฟสื่อไม่นานมาก โดยควรจัดทำคลิปเป็นแบบ Full HD และควรผลิตสื่อไว้ใช้งานในหลากหลายรูปแบบ เช่น การซื้อโฆษณา เพื่อให้สามารถเลือกชิ้นงานนำมาใช้ได้ทันทีที่ต้องการ นอกจากนี้ควรนำคลิปไปลง Reel เพื่อกระจายข้อมูลให้ได้มากที่สุดด้วย และเนื่องจากความสามารถของแพลตฟอร์มนี้สามารถลงภาพนิ่งได้ จึงควรทำสื่อในรูปแบบภาพนิ่งบ้าง เพื่อให้เกิดการกระจายข้อมูลที่ง่ายขึ้นและมากขึ้น

2. สื่อ YouTube: คลิปวิดีโอควรมีความยาว 3 นาทีขึ้นไป โดยจัดทำคลิปเป็นแบบ 4K และควรจัดเป็น Category ความรู้ เนื่องจากคุณสมบัติของแพลตฟอร์มสามารถจัดทำ Category ได้จึงควรใช้งานให้เกิดประโยชน์ และควรขยายฐานไปที่กลุ่ม YouTube Kids เนื่องจากคุณสมบัติแพลตฟอร์มมีการจัดกลุ่มเด็กไว้ด้วย จึงควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ประกอบกับเด็กเล็กยังขาดสื่อที่ช่วยสร้างความเข้าใจต่อคนพิการทางการเห็น จึงควรจัดทำสื่อเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจขยายไปยังฐานผู้ชมกลุ่มเด็กด้วย

3. สื่อ TikTok: ควรทำเป็นคลิปสั้น ๆ ประมาณ 1 นาที เนื่องจากช่องทาง TikTok ผู้ชมเน้นดูคลิปสั้น ๆ กระชับ รวดเร็ว จึงควรทำสื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรม และควรทำเป็นรูปแบบแนวตั้ง เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการใช้งานและสอดคล้องกับคุณลักษณะของแพลตฟอร์ม

ในส่วนของแนวทางการออกแบบเนื้อหาละครหรือการผลิตสื่อออนไลน์แต่ละแพลตฟอร์ม มีแนวทางโดยภาพรวม ดังนี้

แนวคิดตั้งต้นในการสร้างสรรค์เนื้อหาเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการ: ไม่ควรนำเสนอแบบยึดเยียดความเข้าใจ ควรให้ผู้ชมได้คิดเอง ตีความเอง ทำให้คนคุ้นเคยกับความหลากหลาย โดยไม่จำเป็นต้องเล่าเรื่องคนพิการทางการเห็นอย่างเจาะจง เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยว่ามีคนกลุ่มต่าง ๆ อยู่ในสังคม

เนื้อหาที่น่าสนใจในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการ: ควรนำเสนอเนื้อหาในการสร้างความเข้าใจทุกเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นความรู้ทั้งกับคนพิการทางการเห็นและคนทั่วไป เช่น บุคลิกลักษณะของคนพิการ และควรสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้คนพิการตามยุคสมัยใหม่ ไม่ควรสร้างภาพลักษณ์ให้คนพิการดูน่าสงสาร รวมถึงควรนำเสนอเรื่องจริยธรรมในการถามประเด็นอ่อนไหวกับคนพิการด้วย นอกจากนี้ ควรผลิตสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจให้คนกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เพราะในสังคมมีความแตกต่างหลากหลาย

การออกแบบวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อ: ควรขยายความเล่าเรื่องข้ามสื่อออกไปให้มากกว่าเนื้อหาของละคร ไม่จำเป็นต้องเน้นให้ความรู้ทางวิชาการเท่านั้น

นอกจากนี้ การเล่าเรื่องข้ามสื่อควรขยายแพลตฟอร์มไปให้มากกว่าสื่อออนไลน์ เช่น จัดทำเป็นกิจกรรมอีเวนต์ โดยเชื่อมโยงเชื่อมโยงกับตัวละคร จัดทำ Billboard ตามทางเดินบนรถไฟฟ้า เรียกว่าเป็นการ Change Multimedia หรือจัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ถือเป็นการข้ามสื่อได้ในอีกมิติหนึ่ง

[265]

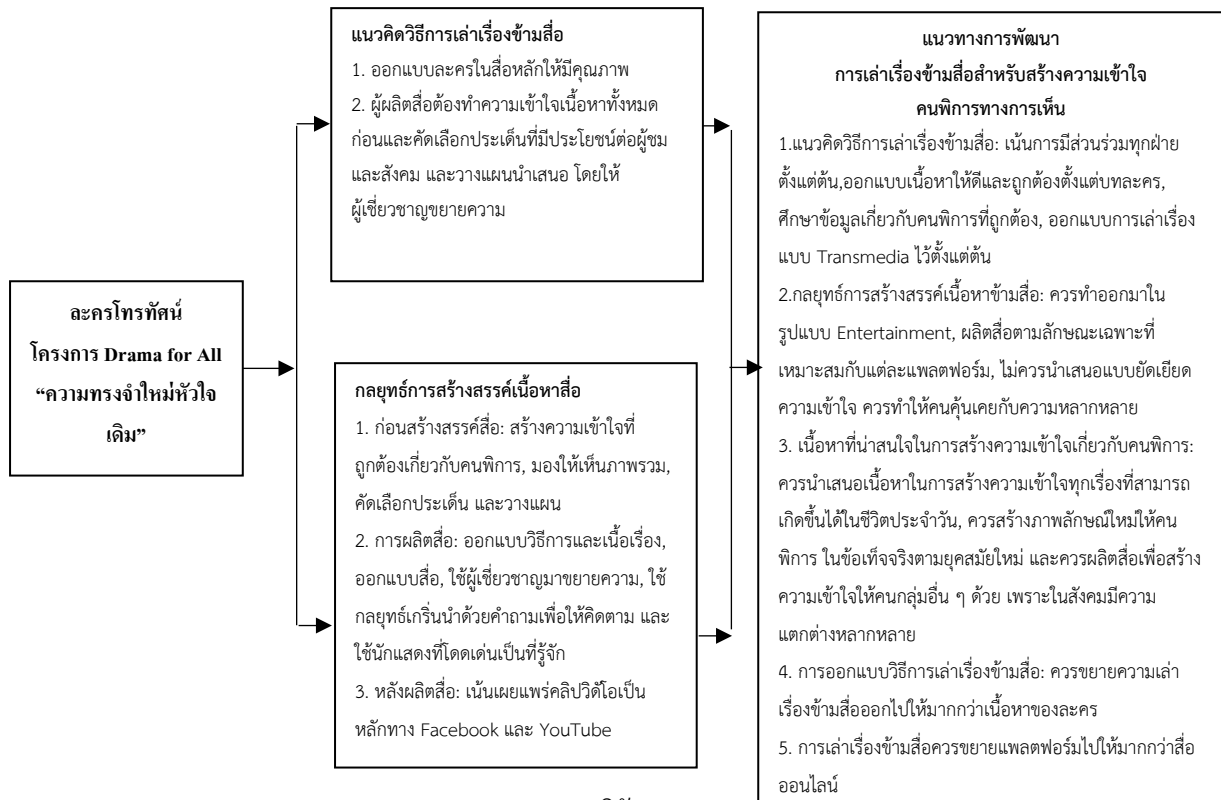
Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองรินทร์ และ มนวิภา วรจุริระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujirat, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

แผนภาพ 2 ผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส พบว่า มีความสอดคล้องตามหลักการและวิธีการเล่าเรื่องข้ามสื่อของ ไพบุรณ์ คะเชนทรพรรค์ และอุณาโลม จันทน์รุ่งมณีกุล (2563) คือ การทำความเข้าใจหัวใจสำคัญของเรื่องเล่า นั่นคือ การใช้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวของคนพิการทางการเห็นจากเนื้อเรื่องในละครมาใช้ในการต่อยอดขยายความ โดยสร้างเรื่องราวที่สามารถต่อเติมจินตนาการได้ไม่สิ้นสุด เช่น การขยายความเพิ่มเติมในเรื่องของการช่วยเหลือคนพิการทางการเห็น คำพูดที่เหมาะสม การบรรยายภาพให้คนพิการทางการเห็นได้เข้าใจ การสร้างแรงบันดาลใจ และมุ่งให้ผู้ชมได้ประโยชน์จากคลิป มีการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้รับสาร เห็นได้จากการมีการทำวิจัยเพื่อรับฟังความคิดเห็นและถอดบทเรียน รวมถึงการรวบรวมคอมเมนต์ของผู้ชมเมื่อมีการนำชิ้นงานไปลงตามแพลตฟอร์มต่าง ๆ ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม รวมถึงการสร้างสื่อสาขาที่หลากหลายและเหมาะสมกับเรื่องเล่า ซึ่งทางสถานีได้มีการนำเสนอชิ้นงานตามแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับการสร้างความเข้าใจให้ผู้ชมในระยะสั้น ๆ ตามความ

[266]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองรินทร์ และ มนวิภา วงจรูจีระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujirat, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

เหมาะสมจริง และมีการสร้างระบบสารสนเทศของเรื่องเล่า ซึ่งชิ้นงานที่ผลิตนี้สามารถนำไปใช้ในการสร้างระบบสารสนเทศในเรื่องของการปฏิบัติตัวต่อคนพิการทางการเห็นได้ดีในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากการดำเนินงานที่ไม่ได้มีการวางแผนงานตั้งแต่ต้นทาง ทำให้ในการดำเนินงานจริง ยังไม่สามารถสร้างระบบสารสนเทศของเรื่องเล่าออกมาในเชิงรูปธรรมได้

2. กลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหาข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส พบว่า สอดคล้องกับการใช้กลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหาสื่อของ ไพบุรณ์ คะเสนทรพรรค์ และอุณาโลม จันทรุ่งมณีกุล (2563) กล่าวคือ มีการใช้กลยุทธ์การสร้างไอเดียหลักของเนื้อหา (idea generation) เนื่องจากกระบวนการทำงานที่ไม่ได้มีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อเล่าเรื่องข้ามสื่อตั้งแต่ขั้นต้น กลยุทธ์การสร้างไอเดียหลักของเนื้อหาจึงมีความสอดคล้องเพียงบางส่วน เช่น การค้นหาว่ากลุ่มผู้รับสารหรือกลุ่มเป้าหมาย มักจะใช้สื่อประเภทใด และแชร์เนื้อหาประเภทใด ซึ่งจากการวิจัยจะเห็นได้ว่าไทยพีบีเอสจะเน้นที่ Facebook และ YouTube เป็นหลัก เพราะกลุ่มเป้าหมายอยู่ในแพลตฟอร์มเหล่านี้ จึงกำหนดประเภทสื่อได้อย่างชัดเจน รวมถึงมีการกำหนดในการจัดทำคลิปที่เป็นสารประโยชน์และความรู้ เพื่อให้เกิดการส่งต่อ แต่ในส่วนของการค้นหาว่าเนื้อหาอะไรที่คู่แข่งเผยแพร่, การใช้ระบบ “คำค้นหาหลัก” ในสื่อออนไลน์, การศึกษาวิจัยเพื่อพูดคุยและติดต่อกับผู้ที่มีบทบาททางสังคม, การใช้เว็บไซต์ค้นหาเนื้อหาและคำที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการสื่อสาร, การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ, การดูเนื้อหาจากผู้ใช้ หรือ User Generated Content (UGC) และการดูข้อมูลจากกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ พบว่ายังไม่มีมีการดำเนินการในส่วนนี้เท่าใดนัก

นอกจากนั้นยังมีความสอดคล้องกับการใช้กลยุทธ์การสร้างและพัฒนาเนื้อหา (content creation and development) เป็นการออกแบบเนื้อหาสารเพื่อผลักดันให้เกิดความต้องการรับสารเพิ่ม เรียกว่า “AIDA” พบว่าการเล่าเรื่องข้ามสื่อของละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ทั้งในแพลตฟอร์ม Facebook, YouTube และ TikTokของไทยพีบีเอส สอดคล้องกับกลยุทธ์ “AIDA” (Cruz & Karatzas, 2017) คือการสร้างการรับรู้ (Attention) โดยการเผยแพร่ทุกแพลตฟอร์มของไทยพีบีเอส การกระตุ้นความสนใจให้แพร่หลาย (Interest) โดยการเลือกภาพเด่น ๆ และตัวหนังสือเด่น ๆ ทั้งในส่วนนำ และส่วนปิดท้าย เพื่อดึงดูดความสนใจ ประกอบกับการมุ่งเน้นในการผลิตสื่อเพื่อให้ผู้ชมได้อะไรบางอย่างจากคลิป เช่น ได้แรงบันดาลใจและนำไปใช้ได้จริง รวมไปถึงการสร้างความต้องการเพิ่ม (Desire) โดยการตัดเป็นเพียงคลิปสั้น ๆ และปล่อยเป็นไฮไลต์ต่าง ๆ เพื่อชวนให้คนมาติดตาม ต่อหรือดึงคนไปดูที่ VIPA (OTTของไทยพีบีเอส) และผลักดันให้ติดตามเนื้อหาสื่อเสมอ (Action) โดยการเผยแพร่เป็นระยะ ๆ ตั้งแต่ระหว่างการเผยแพร่ละครไปจนละครจบ และประชาสัมพันธ์ให้ไปชมย้อนหลังได้ในช่องทาง VIPA (OTTของไทยพีบีเอส) รวมถึงกลยุทธ์การเผยแพร่และขยายการเผยแพร่เนื้อหา (implementation and amplification) นำเสนอกลยุทธ์ที่ชื่อว่า “STEPPS” เกี่ยวข้องกับการแชร์ข้อความ ภาพ คลิปวิดีโอ หรือเผยแพร่เนื้อหาในสื่อออนไลน์ พบว่าการเล่าเรื่องข้ามสื่อ

[267]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองรินทร์ และ มนวิภา วรจุระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujirat, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

ของละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ทั้งในแพลตฟอร์ม Facebook, YouTube และ TikTok ของไทยพีบีเอส มีการใช้กลยุทธ์ “STEPPS” ของ Berger (2013) คือ การใช้กระแสสังคม (S-Social currency) ซึ่งละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ได้ดำเนินการสื่อสารในแง่ของการเข้าใจคนพิการที่เป็นความมุ่งมั่นในแง่ของความเข้าใจความหลากหลายในสังคมนั่นเอง รวมถึงการใช้นักแสดงที่มีชื่อเสียงมาดึงดูดความสนใจด้วยการใช้กลวิธีต่าง ๆ (T-Trigger) ที่ทำให้เนื้อหาถูกจดจำได้ง่าย โดดเด่น ซึ่งละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ได้ดำเนินการสื่อสารโดยการเลือกภาพเด่น ๆ และตัวหนังสือเด่น ๆ มาใช้นำเสนอ เพื่อดึงดูดความสนใจ ประกอบกับการมุ่งมั่นให้คนดูได้ประโยชน์ ได้แรงบันดาลใจ และสามารถนำไปใช้ได้จริง รวมถึงการใช้นักแสดงที่มีชื่อเสียงมาดึงดูดความสนใจด้วย การสร้างอารมณ์ในหมู่ผู้รับสาร (E-Emotion) ให้รู้สึกมีอินเนอร์ร่วม ซึ่งละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ได้ดำเนินการสื่อสารในแง่ของความรักของหนุ่มสาวและเลือกให้ตัวละครเป็นคนสายตาเลือนราง เพราะทั้งสองประเด็นต่างมีประสบการณ์ร่วมกันกับผู้ชมทุกกลุ่ม รวมถึงตัวนักแสดงที่แสดงได้สมบทบาทยิ่งสร้างความรู้สึกร่วมได้ดี อีกทั้งยังนักแสดงมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับอยู่แล้วด้วย ยิ่งสร้างความสนใจให้ผู้ชมได้มาก การทำให้นิยายเปิดกว้างที่สุดสำหรับสาธารณะ (P-Public) ซึ่งละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” เป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความรักหนุ่มสาวที่มีทั้งคนสายตาปกติ และสายตาเลือนราง ซึ่งเป็นตัวแทนของความหลากหลายในสังคม จึงทำให้นิยายเปิดกว้างที่สุดสำหรับสาธารณะได้อย่างดี การสร้างสรรค์ที่ระบุวิธีปฏิบัติได้จริง (P-Practical Value) ซึ่งละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” ได้มีการทำคลิปแนะนำวิธีการปฏิบัติตัวกับคนพิการไว้ได้อย่างชัดเจนและกลมกลืน ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจคนพิการได้เป็นอย่างดี และการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ (S-Story) ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสาร ซึ่งละครเรื่อง “ความทรงจำใหม่หัวใจเดิม” เป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการเข้าใจในเรื่องของชีวิต ทั้งเรื่องของคนที่กำลังจะตาบอดที่ต้องยอมรับตัวเองได้ และคนตาดีที่กำลังมีตาบอดในเรื่องคุณค่าของตัวเอง เรื่องความรักที่ต้องกลับมาเรียนรู้คุณค่าของตัวเองอีกครั้ง เมื่อได้ใช้เวลาอยู่กับคนตาบอดในเรื่อง ซึ่งให้แง่คิดที่เกี่ยวกับผู้รับสาร รวมไปถึงการสร้างการเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติตัวกับคนพิการที่เป็นเรื่องปกติที่ทุกคนในสังคมควรทราบเพื่อใช้ชีวิตในสังคมที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้รับสารทั้งสิ้น

3. แนวทางการพัฒนาการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็นของละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส ในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน พบว่า มีแนวทางการพัฒนาการเล่าเรื่องข้ามสื่อสำหรับสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น คือ การให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรวางแผนร่วมตั้งแต่ต้นทาง โดยควรออกแบบเนื้อหาให้ดีและถูกต้องตั้งแต่บทละคร รวมไปถึงการเล่าเรื่องแบบ Transmedia ไว้ทั้งหมดตั้งแต่ต้น รวมไปถึงควรมีสื่ออำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการด้วย โดยผู้ผลิตสื่อควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการที่ถูกต้อง ควรมีการตั้งวัตถุประสงค์การดำเนินงานโดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และแพลตฟอร์มอย่างตั้งใจ โดยผลิตสื่อตามลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมกับแต่ละแพลตฟอร์ม ในรูปแบบ Entertainment สนุกสนาน ไม่เป็นแนววิชาการมาก

[268]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองกรินทร์ และ มนวิภา วรจุริระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All

เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujir, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

.....
จนเกินไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรศักดิ์ ก้อนพรหม และ ชนัญสรุ อรณพ ณ อยู่ธยา (2562) ที่ศึกษาเรื่อง “กระบวนการคิดสร้างสรรค์การเล่าเรื่องข้ามสื่อในรายการเดอะแมสซิงเกอร์” ซึ่งพบว่ากระบวนการการคิดสร้างสรรค์ที่สำคัญที่สุดในการผลิตเนื้อหาการเล่าเรื่องข้ามสื่อ คือ กระบวนการตัดสินใจโดยหัวหน้านักคิดผ่านการประชุมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ในส่วนของกลยุทธ์หรือแนวทางการออกแบบเนื้อหาละครผลิตสื่อออนไลน์แต่ละแพลตฟอร์ม มีแนวทางโดยภาพรวม คือควรทำให้ผู้ชมทั่วไปรู้สึกว่าได้อะไรจากสิ่งที่ชม ไม่ควรนำเสนอแบบยัดเยียดความเข้าใจให้ผู้ชมได้คิดเอง ตีความเอง และควรทำให้คนคุ้นเคยกับความหลากหลาย โดยไม่จำเป็นต้องเล่าเรื่องคนพิการทางการเห็นอย่างเจาะจง เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยว่ามีคนกลุ่มต่าง ๆ อยู่ในสังคม ควรสร้างสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการอารมณ์ของคนพิการ เพื่อให้คนทั่วไปเข้าใจบุคลิกลักษณะของคนพิการ และควรสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้คนพิการ ในข้อเท็จจริงตามยุคสมัยใหม่ โดยควรนำเสนอเรื่องจริยธรรมในการถามประเด็นอ่อนไหวกับคนพิการด้วย ควรขยายความเล่าเรื่องข้ามสื่อออกไปให้มากกว่าเนื้อหาของละคร ควรเล่าเรื่องข้ามสื่อแบบออกนอกกรอบบ้าง ไม่จำเป็นต้องเน้นให้ความรู้ทางวิชาการเท่านั้น และควรนำเสนอเนื้อหาในการสร้างความเข้าใจทุกเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นความรู้ทั้งกับคนพิการทางการเห็นและคนทั่วไป นอกเหนือจากนี้ยังควรสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจให้คนกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เพราะในสังคมมีความแตกต่างหลากหลาย อีกทั้งยังควรขยายแพลตฟอร์มการเล่าเรื่องข้ามสื่อมากกว่าสื่อออนไลน์ เช่น การจัดทำเป็นกิจกรรมอีเวนต์ การจัดทำ Billboard และการจัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งเป็นการข้ามสื่อได้ในอีกมิติหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรินทร์วัธน์ ตางาม (2559) ที่ศึกษาเรื่อง “การเล่าเรื่องข้ามสื่อในยุคดิจิทัล กรณีศึกษาซีรีส์เรื่อง ‘ไดอารี่ตุ๊ดซี่ส์’” ซึ่งพบว่า แนวโน้มการเล่าเรื่องข้ามสื่อในยุคดิจิทัล การนำเสนอเรื่องราวของสาร ไม่จำกัดว่าจะต้องอยู่ในแพลตฟอร์มใด แพลตฟอร์มหนึ่ง แต่สามารถจะข้ามแพลตฟอร์มไปอีกแพลตฟอร์มหนึ่งได้ง่ายขึ้น ซึ่งตรงตามข้อเสนอแนะในงานวิจัยนี้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

1.1 องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันทุกส่วนงาน เป็นแผนในภาพรวมมากกว่าการแยกส่วนงานกันอย่างชัดเจน โดยควรมีการวางแผนในเรื่องของการผลิตสื่อสำหรับการเล่าเรื่องข้ามสื่อไว้ด้วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการสื่อสาร

1.2 องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อควรมีการจัดอบรม หรือจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคนพิการทั้งในแง่ประเด็นเนื้อหาและกระบวนการที่เหมาะสมในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการอย่างถูกต้องให้แก่ประชาชน

[269]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัตถ์ ทองรินทร์ และ มนวิภา วรจุระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujir, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>

1.3 องค์กรหรือผู้ผลิตสื่อควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการพัฒนางานเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างองค์ความรู้และไอเดียใหม่ ๆ ในการเล่าเรื่องข้ามสื่อที่น่าสนใจยิ่งขึ้นให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะสามารถสร้างผลดีให้แก่งานด้านการสื่อสารในยุคใหม่ได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากระบวนการและกลยุทธ์การเล่าเรื่องข้ามสื่อที่สามารถสร้างกระแสหรือเป็นไวรัลได้

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการเล่าเรื่องข้ามสื่อในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากสื่อออนไลน์

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนกับคนพิการของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

จิรศักดิ์ ก้อนพรหม และชญานุสร อรณพ ณ อยู่ธยา.(2562). *กระบวนการคิดสร้างสรรค์การเล่าเรื่องข้ามสื่อในรายการเดอะแมสซิงเกอร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ธรินทร์รัช ตางาม.(2559). *การเล่าเรื่องข้ามสื่อในยุคดิจิทัล กรณีศึกษาซีรีส์เรื่อง ไดอารี่ตุ๊ดซี่ส์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ราชกิจจานุเบกษา. (2563). *ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการ ให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการของกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2563*. (16 มีนาคม 2563).ราชกิจจานุเบกษา.เล่ม 137 ตอนพิเศษ 60 ง. หน้า 13-14 และภาคผนวก.

ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์ และ อุณาโลม จันทร์รุ่งมณีกุล.(2563). *กลยุทธ์การสร้างสรรคเนื้อหา.ประมวลสาระชุดวิชากลยุทธ์การบริหารกิจการสื่อ (หน่วยที่ 4)*.นนทบุรี:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ศักรินทร์ ศรีประสงค์.(2558). *เลิฟซิกเดอะซีรีส์:การสร้างความผูกพันของกลุ่มแฟนผ่านการเล่าเรื่องข้ามสื่อในบริบทชายรักชาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สกุลศรี ศรีสารคาม, ต่อสกุล ธีระพัฒน์,ระวีวรรณ ทรัพย์อินทร์,อภิสิทธิ์ ศุภกิจเจริญ และญาติณี เคารพธรรม. (2565). *Producer's Guide to Transmedia Storytelling การเล่าเรื่องข้ามสื่อและกลยุทธ์การสื่อสารหลากหลายแพลตฟอร์ม*.(พิมพ์ครั้งที่ 1). Retrieved from: <https://issuu.com/thaimedialab/docs/e-book>.

Berger, J. (2013). *Contagious: Why things catch on*. Simon and Schuster.

Cruz, A. & Karatzas, S. (2017). *Developing and effective digital presence*. In Heinze, A., Flectcher, G., Rashid, T. & Cruz, A. *Digital and social media marketing: A result-driven approach*. Oxon: Routledge.

Decode. (2021). *โลกของคนตาบอดจำเป็นต้องมีเสียงบรรยายภาพ (เสียง) สะท้อนสิทธิพลเมือง*. Retrieved June 26, 2021 from: <https://decode.plus/20210617/>.

[270]

Citation:

ธารินี อินทรนันท์ สันหัต ทองรินทร์ และ มนวิภา วงจุระ. (2566). การเล่าเรื่องข้ามสื่อเพื่อสร้างความเข้าใจคนพิการทางการเห็น: กรณีศึกษาละครในโครงการ Drama for All เรื่อง ความทรงจำใหม่หัวใจเดิมของไทยพีบีเอส. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (1), 257-270.

Intaranan, T., Thongrin, S., & Wongrujirat, M., (2023). Transmedia Storytelling to Create Understanding of People with Visual Disabilities : Case Study of 'Journey of Memories' from 'Drama for All' Project from Thai Public Broadcasting Service (Thai PBS). Interdisciplinary Academic and Research Journal,

3 (1), 257-270; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.17>